

CENA PRENUMERATY:

W Łodzi miesięcznie mk. 60,— kwartalnie mk. 180,— dla robotników miesięcznie mk. 50,—
Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie mk. 5,—
Na prowincji miesięcznie mk. 70,— kwartalnie mk. 210,—
Za granicą miesięcznie marek 90,—

Numer pojedynczy: 3 marki.

Redaktor przyjmuje interesartów od godziny 3 do 4 popołudniu.

Sekretariat otwarty od godziny 3 do 4 i od godziny 6 do 7 wiecz.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Kierownik administracji przyjmuje od godziny 5 do 6 popołudniu.

KURJER ŁÓDZKI

ROK DWUDZIESTY PIERWSZY.

Numer pojedynczy 3 marki

CENY OGŁOSZEN:

Miejscowe.
Zwyczajne mk. 3 75 za wiersz pe-
fitywy jednolamowy (str. 7 lamów)
Drobnie 60 fen. za wyraz, naj-
mniei mk. 6.— Dla poszukujących
pracę 45 fen. za wyraz. **Nade Jene**
przed tekstem mk. 10.— w tekście
mk. 12.— po tekście mk. 6.— zawiesz
petywy jednolamowy (str. 5 lamów.)
Nade Jene mk. 3.75 za wiersz pe-
fitywy (strona 5 lamów). **Komuni-**
katy mk. 5.00 za wiersz.

Zamieszane.
Zwyczajne mk. 4 60, drobne 80 fen
nadstawiane przed tekstem mk. 12.—
w tekście mk. 15.— za tekstem mk. 7 60
rekrologi mk. 6.—.

Zagraniczne.
100% drożej od zamieszanych.
Za terminowy druk ogłoszeń, komu-
nikatów i ofiar administracja nie
odpowiada.

Redakcja i administracja Zachodnia 37, skrzynka pocztowa 132. Telefon 229.
Filia administracji Piotrkowska 123.

Na zasadzie uchwał zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej, **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.**

Teatr Polski
Dzielnia 18.
Pod Dyrekcją **Al. Zelwerowicza**

Wtorek 19 X po cenach premierow.
„Hedda Gabler“
Premjera s-tok w 4 akt. H. Ibsena

Sroda 20 X po cenach zniżonych^a
„Złota Czaszka“
frag dram. w 6 obr. J. Słowackiego.

Czwartek 21 X
„Hedda Gabler“
sztuka w 4 aktach H. Ibsena
(Ceny miejsc zwyczajne)

Sprawa Gdańska zagrożona.

WARSZAWA, 18 października (tel. wł.) — Spodziewany przyjazd Paderewskiego uległ zwłoce, ponieważ we wtorek, 19 października, odbyć się ma w Paryżu decydująca konferencja Rady Ambasadorów w sprawie Gdańska. Rozważany będzie projekt, spreczny z traktatem wersalskim, który podobno ma widoki przejścia.

Projekt ten jest niekorzystny dla Polski. Wbrew postanowieniom traktatu zarząd portu i kolei, co było

powierzone Polsce, miały być oddany specjalnej komisji gdańskiej.

Również w projekcie przewidziane jest oddanie Gdańskowi prawa ustanawiania ceł, co fatalnie musiałoby się odbić dla Polski na kwestji wywozu i przywozu.

Przedstawiciele Polski wnieśli co do tego projektu poprawki, które o ile nie zostaną przyjęte, delegacja nasza uchwały Rady Ambasadorów nie podpisze.

ŻELAZO I ŁOM

stare surowcowy

kupuje w każdej ilości

Towarzystwo Handlu Żelazem

Sp. z ogr. odp.

Warszawa Czackiego 12
tel. 175-19, 175-20.

W sprawie Mińszczyzny

Naczelnik Państwa udzielił posłuchania Prezydium Polskich Rad Narodowych Ziemi Białoruskich, które imieniem jedynego, drogą powszechnych wyborów powstałego wszechstanowego Przedstawicielstwa Kresów Białoruskich, wyraziło protest przeciwko warunkom traktatu Ryskiego, żądając przywrócenia ściślejszej łączności Ziemi Białoruskich z Polską.

W tej samej sprawie pomienione przedstawicielstwo Kresów Białoruskich złożyło memorjał na ręce Marszałka Sejmu, Prezydenta Ministrów oraz Ministra Spraw Zagranicznych.

Treść memorjału:

Podpisane w Rydze warunki preliminarne pokoju odcinają od Rzeczypospolitej część Kresów Białoruskich z Mińskiem, oddając około półtora miliona Polaków na łup dziczy bolszewickiej, niosącej im nie tylko rabunek mienia, lecz i gwałt nad ciałem i duchem, nędzę materialną i wytepienie polskości.

Polska Rada Narodowa Ziemi Białoruskich zaznacza co następuje:

Zgoda Polski na tak prze-

prowadzoną granicę jest uznaniem rozbioru Polski, pozbawiającym ją prawa upominania się o naprawę dokonanego nad nią przez drapieżnych sąsiadów gwałtu.

Zamieszkali na owych Kresach Polacy, w ciągu 150-letnich rządów obecnej przemocy, żyli nadzieją połączenia tej ziemi z macierzą polską. Obecnie zawarty przez Polskę traktat przekreśla to marzenie dziadów i ojców naszych w imię których nieśli oni w ofierze krew i mienie, walcząc w bohaterskich porywach o wolność uciemiężonej Ojczyzny.

A gdy Polska w zaraniu swej nowej wolności rozpoczęła budowę Państwa, ludność polska kresowa — młodzi i starzy — pospieszyli na pierwszy zew do szeregów wojska, gotowi krwią swą przypieczętować przynależność Kresów do Rzeczypospolitej, i oto niema niemal ani jednej rodziny polskiej kresowej, nie mającej w walczącej armji polskiej ojca, brata lub syna.

Wytrwanie na placówkach kresowych, pomimo uciążliwych warunków materialnych i politycznych było nakazem społecznym, odstępstwo od którego było piętnowane przez narodowo uświadomioną część społeczeństwa polskiego. Spadkobiercą tej opinii polskiej kresowej winno być zmartwychwstałe Państwo Polskie i w imię tego winno ono rozłożyć swą opiekę nad polskością Kresów. Podpis na Ryskim układzie mówi, że Polska nie ma obowiązków względem półtora miliona zamieszkujących wschodnią Białorus Polaków.

Obecnie dokonane wyrzeczenie się przez Polskę wschodniego brzegu ziemi mówi, że ołary naszych przodków mają iść na marne, że plon, wyda-

ny przez ich, krew przelewana i ich cierpienia na zimnych szlakach Sybiru, jest zagłuszony przez posiew ręki katowskiej Murawjewa.

Oddanie tej polaci ziemi polskiej zaborem zostało dokonane bez zgody miejscowej ludności; jej przedstawiciele nie mieli możności zabrania głosu w tej sprawie, o ich losie zdecydowała Polska, nie mówiąc, o nic ich nie

pytając, — zupełnie bez nich.

Polska Rada Narodowa Ziemi Białoruskich, jako uprawniona przez powszechne wybory przedstawicielka polskiej ludności kresowej, niniejszem zanoszą uroczysty protest wobec Rządu, Sejmu i Społeczeństwa Polskiego, wobec naszych zachodnich Sprzymierzeńców i wobec świata przeciwko oderwaniu od Polski Kresów Białoruskich i oświadczają, że za-

mieszka tam Polacy nigdy z takim stanem rzeczy się nie pogodzą, i że będzie on niegasnącem zarzewiem nowego pożaru wojennego.

Polska Rada Narodowa Ziemi Białoruskiej.

Prezydium: H. Kieniewicz, Wojciech Dowgiałło, Ignacy Porębski.

Warszawa, 11 października 1920 r.

Gen. Żeligowski maszeruje na Kowno.

WARSZAWA, 18 października (tel. wł.). Urząd propagandy litewskiej rozgłasza wiadomość, że oddziały gen. Żeligowskiego na zachód od Wilna zbliżyły się do granic Litwy właściwej i posuwają się na Kowno.

Sukcesy Ukraińców.

WARSZAWA, 18 października (tel. wł.). Wojska ukraińskie zajęły Bar. Jedna dywizja idzie od Żytomierza w stronę Kijowa.

Powstanie w Moskwie.

Stanowisko L. Trockiego zachwiane.

LINGBY, 17 października (PAT)— „Times“ donosi z Moskwy, że wybuchło tam powstanie. Stanowisko całego szeregu przywódców bolszewickich, a głównie Trockiego jest zachwiane. „Berlińskie Tidende“ podają równobrzmiącą wiadomość donoszącą, że w Moskwie wzrasta z dniem każdym niezadowolenie, a widoki na zimę są groźne. Funkcjonuje organizacja szpiegowska, inne gałęzie administracji upadły.

Kupujecie pożyczkę Odrodzenia.

Akcja wojsk polskich

WARSZAWA, 18 października. (PAT.) — Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 18 b. m.:

Oddziały nasze znajdują się w toku obsadzania linii rozjemowej. Na Wołyniu i Podolu, odrzuciwszy nieprzyjaciela, który usiłował rozszerzyć stan swego posiadania, zajęliśmy Miropol, Lubar, Teraspol i Nowokonstantynów.

Naczelne dowództwo wojsk polskich, sztab generalny.

ziemi została własnością tych, z czego obowiązku. Kraj, co w co ją polską zrobili, uznowią dwa lata potrafił wytworzyć szczył ją polską krwią i trudem takiego żołnierza, jakim wy Czeka ona na tych, co mlecz jesteście, może spokojnie pa-na lemięsz zamienia, a chciał- trzeć w przyszłość. Dziękuję bym, byście w tej pracy przy- wam raz jeszcze.

szczył tył-z zwycięstw poko- Rozkaz przeczytać we wszy- wych odnieśli, ileście ich mieli- tch wszystkich kompanjach, szwadro- w pracy bojowej. nach, bateriach i instytucjach

Żołnierze! zrobiliście Polskę armii polskiej.

mocną, pewną siebie i swo- Podpisano: Józef Piłsudski, bodną. Możecie być dumni i pierwszy marszałek polski i zadowoleni za spełnienie wa- i Naczelny Wódz.

Powrót delegacji.

Oryginał preliminarjów pokojowych.

Warszawa, 18 października (tel. wł.). W poniedziałek powróciła część delegacji pokojowej z Rygi z wiceministrem Dabskim i ekspertami. Przywiozła ona oryginał traktatu preliminarynego, spisane na płótnie i owiązanego wstępami białe amarantowemi. Delegacja bolszewicka otrzymała drugi egzemplarz z wstępami czerwono-złotemi.

Dokumenty pisane są na ma-zynie. Pod tekstem widnieją podpisy członków obu delegacji i obok nich pieczęcie lakowe z inicjałami imion i nazwisk.

Traktat ukraiński jest bez podpisów i dlatego może nie posiadać wartości dokumentu obowiązującego.

Do traktatu dołączona została mapa z wykreśleniem terenu granicznego, podpisana przez pp. Borkowskiego, prof. Romera, Maliszewskiego, Nowickiego i Siemionowa.

W Wilnie.

Komunikat sztabu Obrony Krajowej. — Uroczyste posiedzenie Komisji Rządzącej.

Warszawa, 18 października. (PAT.) Komunikat sztabu Obrony Krajowej Litwy środkowej z dnia 16 b. m.:

W ciągu dnia ubiegłego nieprzyjacieli po sobie przygotowaniu ogniem kilkakrotnie przechodził do ataku. Główne uderzenia skierowane były na miasto Rykonty, gdzie ataki prowadzone były z wielką zacietością. Wszystkie ataki odparto. Bobicki, pułkownik i szef sztabu.

Warszawa, 18 października. (PAT.) Dowództwo grupy wojsk kresowych w Białymostku komunikuje: Dnia 16 b. m. odbyło się pierwsze uroczyste posiedzenie tymczasowej Komisji Rządzącej Litwy środkowej. Do zebranych członków komisji przemówił dowódca gen. Żeligowski, zaznaczając, że musiał zdecydować się na czyn orężny, aby nie dopuścić do gwałtu, jakiego chciało dokonać nad ukochanym przez niego krajem. Następnie scharakteryzował położenie kraju i przedstawił program olbrzymiej pracy, jaką tymczasowa komisja rządząca musi przeprowadzić przed zwolnieniem Sejmu. Głównym celem jest powołanie, na podstawie powszechnych wyborów, Sejmu ustawodawczego, w którego ręce generalnie służy uroczyste złożyć władzę.

Imieniem komisji rządzącej odpowiedział generałowi Witold Abramowicz, dyr. departamentu spraw wewnętrznych, wyrażając wiarę, że silna wola i praca dla dobra wspólnego doprowadzą dzieło do pomyślnego końca. Generał odczytał następnie tekst przysięgi, którą członkowie tymczasowej komisji rządzącej złożyli, powtarzając słowa przysięgi za generałem.

Licznie zebrana publiczność, reprezentująca zrzeszenie narodowe, zawodowe, instytucje społeczne, duchowieństwo wszystkich trzech wyznań oraz wybitne jednostki, ogoralnie witała przemowę dowódcy i członków tymczasowej Rady rządzącej.

Warszawa, 18 października. (PAT.) Społeczeństwo białoruskie z wielkim zainteresowaniem wita dwóch znanych działaczy białoruskich w łonie tymczasowego rządu Litwy środkowej, a to: prof. Iwanowskiego i prof. Karaskiewicza, z których pierwszy jest dyr. departamentu aprowizacji, a drugi wydziału oświaty.

Epidemia cholery, która panowała w Wilnie, wygasła zupełnie. W ciągu ostatniego tygodnia wypadków zasłabnięć nie notowano.

Budieny w Kijowie.

Warszawa, 18 października. (tel. wł.) Dochodzą nas wieści, Budienemu, przesyły na jego że Budieny wpał do Kijowa, gdzie wymordował komisarzy sowieckich. Oddziały bolszewickie, wysłane przeciwko Budienemu, przesyły na jego że Budieny wpał do Kijowa, strone.

Rozkaz Wodza Naczelnego.

Warszawa, 18 października. (PAT.) Naczelne dowództwo wojsk polskich nadsyła nam następujący rozkaz Wodza Naczelnego:

Żołnierze! dwa długie lata, pierwsze istnienia wolnej Polski, spędziliście w ciężkiej pracy i krwawym znoju. Kończy się wojna zupełnym zwycięstwem i nieprzyjacieli złamany przez was zgodził się wreszcie na podpisanie pierwszych i głównych zasad upragnionego pokoju. Żołnierze! nie na próżno i nie na marne poszedł wasz trud. Polska nowoczesna zawzięta swoje istnienie wspaniałym zwycięstwom mocarstw zachodnich nad państwami rozbiorowemi, lecz zaraz od pierwszej chwili życia swobodnej Polski wyciągnęło się ku niej mnóstwo pożądliwych rąk, skierowało się mnóstwo wysiłków, by ją utrzymać w stanie bez siły, by, jeśli już istnieje, była ona graszką w ręku innych, bierzym polem dla intryg całego świata.

Naród polski porwał się do broni. Zrobił olbrzymi wysiłek, tworząc liczną i silną armię. Na barki moje, jako naczelnego wodza, w ręce wasze, jako obrońców Ojczyzny, złożył naród ciężkie zadanie: Zabezpieczenie bytu Polsce, zdobycie dla nie szacunku i znaczenia na świecie i danie jej pełnej niezależności rozporządzania swoim losem. Zadanie nasze dobiega końca. Nie było ono łatwe. Polska, zniszczona przez wojnę, nie z jej woli na ziemiach polskich prowadzona, była biedna. Niezależność, lży cisnęły mi się do oczu, gdy widział wśród szeregów wojsk, prowadzonych przez mnie, wasze bosa pokaleczone stopy, które już przemierzyły niezmiernie przestrzenie, gdy widział brudne łachmany, okrywające wasze ciała, gdy musiał obrywać wasze skromne racje żołnierskie i żądać często byście o głódzie i chłódzie szli do krwawego boju. Praca była ciężka, a że była rzetelna zaświadcza o tem

tysiące mogił i krzyży żołnierskich, rozsianych po ziemi dawnej Rzeczypospolitej polskiej, od dalekiego Dniepru do rodzimej Wisły.

Za pracę i wytrwałość, za ofiarność i krew, za odwagę i śmiałość dziękuję wam, żołnierze, w imieniu całego narodu i Ojczyzny naszej.

Pokój nie jest jeszcze wartym w formie skończonej. Żołnierz polski ma go czekać z bronią u nogi cierpliwie i spokojnie aby w każdej chwili stanąć w obronie owoców swego zwycięstwa, gdyby nieprzyjacieli miał się cofnąć przed ostatecznym jego utrwaleniem. Tej cierpliwości i spokoju wymagam od was stanowczo.

Żołnierz, który tyle zrobił dla Polski, nie zostanie bez nagrody. Wdzięczna Ojczyzna nie zapomni o nim. Odzyskane zostały ogromne obszary, spustoszone i ośrocone przez wojnę światową prawie w puścynię. Zaproponowałem już rządowi, by część odzyskanej

wartości do kierunków przeżytych, było nietylko nieporozumieniem, ale i fałszem twem prawdy.

Do typowych przykładów takiego fałszowania wartości należy chociażby zdanie krytyków o nauce Towiańskiego, która uważają prawie wszyscy jednoznacznie za absurdalną, „społecznie szkodliwą mistykę, że stanowiska zaś prawowierności i katolickiej za herezję.

Blękatowie Mickiewicza i Słowackiego nazywają ostatni etap życia i działalności obu poetów, nad którym zaciążył wpływ Towiańskiego „zgubnym szaleństwem”. Dopiero nowe badania krytyczno-literackie (Kaz. Bawkowski, H. Zdzienchowski, Andr. Baumfeld, Bołomira i dr. Stan. Pigoń) zrehabilitowały polskiego mistyka-reformatora.

„Ale wracam do „wieku oświecenia”. Jakie jest jego kulturalne i historyczne znaczenie?

Idea postępu była nieznaną w czasach starożytnych. Średniowieczem rzadziły prawdy i dogmaty teologiczne. Niezachwiana wiara w stałą interwencję Boga, w Królestwo Boże i jasną wykluczającą wiarę w indywidualną wolę i własne siły.

Dopiero „Odrodzenie” i filozofa XVII wieku (Bacon i Kartezjusz) przeciwstawiły się nauce kłócieliwej w imię umysłowego i moralnego postępu ludzkości. Twórcy „Odrodzenia” — zdaniem prof. Chrzanowskiego — niekonsekwentnie i arystokratycznego żądania wprowadzić wolności myśli i czynów, ale była ona długo udziałem tylko stanów uprzywilejowanych. Szeroką i krańcowo demokratyczną propagandę hasła niezależności i słowa, myśli i sumienia, człowieka, jego niezależności politycznej, społecznej i duchowej — krzewił i wprowadza częściowo w życie „oświecenie”.

I to jest jego olbrzymią i nieśmiertelną zasługą — stworzenie nowego pojęcia rodzaju ludzkiego, podniesienie człowieka do wysokiego piedestału istotnego człowieczeństwa, zniesienie prerogatywy feudalnej klasowości i demokratyzacja ludzkości w imię braterskiej równości i miłości, jako warunków powszechnego dobra.

Ideologia „wieku oświecenia” nie poszła na marne. Jego dziełem była przecież rewolucja francuska, która przeobraziła potężnie życie, wycharzował na gruzach i popiołach zniszczenia granitowe fundamenty dla nowego ustroju świata.

Kwestię „ducha czasu” i „środowiska”, które kształtują zdaniem sławnego estetyka i krytyka francuskiego Hipolita Taina organizacje duchowe twórców, rozwiązuje Chrzanowski inaczej, niż jego poprzednicy.

Ideale „Ody” pochodzą z okrasu przedromantycznego i odcisnęły swoje zawdzięczenia „wiekowi oświecenia”. Anachronizmem jest w niej tylko światoburczy ton entuzjazmu, niezgodnego z duchem racjonalizmu.

Takie np. hasło rewolucyjne „gwałt niech się gwałtem odciśnie” popularne w epoce oświecenia, w epoce kataklizmów politycznych i społecznych dostatecznie, że „Oda” powstała pod znakiem „oświecenia”.

Jak drogą była dla Mickiewicza rewolucja francuska, dowodem tego jest jego entuzjastyczne zdanie o niej w „Prelekcjach o literaturze słowiańskiej”.

A ze słabością łamać uczmy się za młodul

Całą dydaktykę i pedagogikę „wieku oświeconego” wcielił poeta w jedno lapidarne zdanie.

(Dok. n.)

IERZY PŁOMIENSKI.

Oda do młodości

w świetle najnowszych badań krytyczno-literackich.

II.

Zdaniem Helvetiusa motorem każdego wielkiego czynu i bohaterstwa — są wielkie namięt nosal, bez których spełzną na niczem wszelkie poczynania ludzi chłodnego rozumu.

Dziwnie brzmiały w epoce nacjonalizmu poglądy takie, które kwestionowały supremację rozumu nad duszą i żądały równouprawnienia irracjonalnych pierwiastków duszy z majestatem czczonego wtedy, niby bożyszczu, rozumu.

Gdy na zachodzie kończyły się chwile przesilenia i wydzwoniła godzina rządów romantyzmu, w Polsce stały wpływy pseudoklasyków u zenitu. Ogromną zasługą prof. Chrzanowskiego jest obalenie starego przesądu o nieskończonej niższości „wieku oświecenia” od romantyzmu.

W świetle prawdy obiektywnej upada jednostronna ocena racjonalizmu, a charakterystyka jego zarysowanie się bardzo dodatnio. Najprawdopodobniej działała tutaj idiosynkrazia krytyków, zasklepionych w skorupie doktryny bieżącej szkoły czy kierunku.

To niedocenianie i lekceważenie „oświecenia”, wydływające z braku historii zofii znie uzasadnionej świadomości, że wszelkie prądy są niezłomnymi ogniwami w łańcuchu ciągłości kultury, a dalej z systemu stosowania nowych kryterjów

Zwycięstwa gen. Wrangla.

Ljon, 17 października (PAT). Według wiadomości z Konstantynopola odniosły wojska gen. Wrangla na północny-zachód od półwyspu Taurvekiego **znaczące zwycięstwo, rozbijając 2 i 4 dywizję bolszewicką, 4 dywizję marynarzy czerwonych, biorąc jeńców i 2 działa.**

Przedw bolszewikom.

Warszawa, 18 października. (Tel. wł.) Z Waszyngtonu donoszą, że Białorusini, Ukraińcy oraz kozacy dońscy i kubanscy opowiedzieli się przeciw bolszewikom i oddali pod rozkazy gen. Wrangla, którego armia w ten sposób wzrosła do 350,000 ludzi.

Zjazd górników polskich.

Bytom, 17-go października (TAT). Zjazd górników polskich, jaki się odbył w Katowicach w dniu 17 b. m., przybrał charakter uroczystości narodowej. Na zjazd przybyli delegaci z Górnego Śląska, Zagłębia Dąbrowskiego i krakowskiego, nadto przybyli delegaci z Westfalii i Nadrenii i delegaci organizacji robotniczych z Wielkopolski i Kongresówki. Przybyli również przedstawiciele rządu polskiego i Sejmu. Zjazd zagał pre-

zes wydziału górników p. Grajek. Przemawiali p. Rymer, jako przedstawiciel centralnego Zarządu, przedstawiciele rządu: p. Klot szef sekcji w ministerstwie ochrony pracy i dr. Stanowski naczelnik wydziału Związków zawodowych w temże ministerstwie. Imieniem konsulatu polskiego przemawiał wicekonsul p. Siedlecki, imieniem sejmowego klubu NPR p. Nader, imieniem prasy polskiej p. Siemianowicz i t. d. Po przemówieniach rozpoczęły się obrady.

Ameryka nie uznaje traktatu ryskiego.

Warszawa, 18 października (tel. wł.). „Chicago Tribune” donosi, że rząd Stanów nie uznaje traktatu ryskiego, ponieważ przesądzone w nim sprawy terenów zachodnich Rosji bez zgody na to ich ludności.

ku chleba i uniemożliwienie spekulacji mąką t. zw. szmulowaną sprowadzaną za pośrednictwem osób trzecich. Mąka ta ma być przez nabywców dostarczona do magazynów Wydz. Zaprow. w odpowiednich powiatach, rzeczem wydawnictwo i wypiek odbywać się będą pod ścisłą kontrolą magistrata.

b) w sprawie mięsa opracowano na posiedzeniu ceny sprzedaży hurtowej i detalicznej, uwzględniając dwa gatunki mięsa: zwyciężonego i koczernego — ceny te oficjalnie ogłoszone nie będą, natomiast rzeźnicy zobowiązali się do ścisłego przestrzegania cen ustalonych.

Wychodząc z założenia, że komisja apr wizacyjna niema najmniejszego wpływu na obniżenie cen u producentów, od których zależy regulowanie cen rynkowych w miastach, postanowiono znieść z dniem dzisiejszym cennik maksymalny z dnia 1 października r. b. na wszystkie produkty spożywcze, biorąc pod uwagę oświadczenie przedstawicieli cechów piekarskich i rzeźniczych, że wolna konkurencja wpłynie dodatnio na obniżenie cen. Jednocześnie komisja aprowizacyjna jest zdania, że tylko wprowadzenie cen maksymalnych na terenie całego województwa dla producentów i dostawców, zmniejszonych w zależności od stanu aprowizacyjnego w całym państwie, może zapobiec tej niezdrowej spekulacji. Komisja aprowizacyjna znosząc zakaz w sprawie wyrobu wędlin z dnia 1 października r. b., zezwała na wyrób wędlin zwykłych t. j. kaszanki, szaszetki, salcesonu i kiełbasy.

Fiasko demonstracji wczorajszej.

Korespondent nasz warszawski zawiadomił nas telefonicznie, iż projektowana na wczoraj uliczna demonstracja przeciwstawiona poniosła porażkę sromotną.

Ruch na ulicach stolicy był zupełnie normalny. Tętno życia ani na chwilę nie przychłó. Wszędzie wrzała praca; jedynie na kilka godzin za trzymane zostały tramwaje. Wszystkie sklepy potwier-

szawska”, „Kurier Warszawski” i w formacie zmniejszonym „Rzeczpospolita”. Grawitująca ku lewicy nie ukazała się, chcąc tem okazać solidarną się z manifestantami. Zaznaczyć należy, iż Łódź również pracowała wczoraj całkiem normalnie. Wszystko było w ruchu. Nawet tramwaje ani na chwilę nie stanęły.

W godzinach po południowych odbył się t. zw. pochód demonstracyjny, w którym wzięło udział nie więcej, jak 1500 osób. Z tłumu, zachowującego się naogół dość porządnie, od czasu do czasu rzucane były „łupie uwagi pod adresem pracowników tramwajowych i przejeżdżającej publiczności. Spiew rewolucyjnej „Warszawianki”, „Na barykady”, „O cześć wam” i „Czerwonego sztandaru” był tak wysoce nieudolny i taki bez przekonania, iż w samych jego dźwiękach czuć się dawało, że manifestanci doskonale odczuwali swoją bezsilną i bezsensowność całej demonstracji.

Przyznać należy i zapisać to na plus Łodzi, iż napisy na czerwonych transparentach były mniej jaskrawe w treści, niż to miało miejsce w Warszawie.

Na gół uważać należy demonstrację wczorajszą za najzupelniejsze fiasko.

Z miasta i okolic.

Wiadomości kościelne.

(—) W niedzielę, dnia 24-go października r. b., w uroczystość św. Rafała, zaraz po prymarii z kościoła Wniebowzięcia N. M. P. wyruszy kompania do Aleksandrowa.

Bielizna dla żołnierza.

(—) Szwalnia be płatna przy Radzie Obrony Państwa zwraca się z prośbą o łaskawe odesłanie wziętych do szycia kompletów bielizny dla żołnierza. Jednocześnie zarząd prosi Szanowne Panie, chcące poświęcić się pracy bezinteresownej o łaskawe podjęcie się szycia.

Zima się zbliża, mróz przemuje kości, a żołnierz jest bez bielizny. Obowiązkiem każdego jest w pierwszej mierze usunąć zło, i przyłożyć rękę do ogólnego zadowolenia. Zarząd sądzi, że praca znów popłynie tak wartko, jak dotychczas.

Adres szwalni—Piotrkowska Nr 86, w składzie maszyn Singera.

Ze Związku Kółek Rolniczych

a) W czasie na ścicia bolszewików na kraj nasz wstąpił do wojska pracujący w Łódzkiem Okręgowym Zarządzie Kółek Rolniczych instruktorzy rolnictwa i ogrodnictwa pp. Wesołowski i Kaczorowski, wskutek czego cała prasa społeczno-kulturalna w naszczegól-

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią posługę
ś. i p.
Karolowi Fotygo
a w szczególności księdzu Stynulkowskiemu za słowa poechy jak również chórom św. Krzyża, N. M. Panny, św. Cecylii, Stow. Handl. Polskich składa serdeczne Bóg Zapład
Rodzina.

Nie gra
lecz
nagrodą oszczędności
jest
4% Państwowa Pożyczka
Premiowa,
która oprócz procentu
daje posiadaczom
możność otrzymania
1,000,000 marek
premił tygodniowej
wylosowywanej
w każdą sobotę
w ciągu dwudziestu lat

25 b. m. w godzinach od 9 do 12-ej w celu podania swych adresów i złożenia rachunków.

Zarząd Stowarzyszenia Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijań zawiadamia Członków Stowarzyszenia, Akcjonariuszy Banku i „Tkaniny”, że zapisy na wspólny obiad w dniu 23 października r. b. z okazji uroczystości poświęcenia nowych swych lokali, przyjmowane będą w kancelarii Stowarzyszenia (Piotrkowska 118) codziennie do g 10 wieczorem, lecz tylko wyłącznie do 20 b. m.

Teatr, muzyka i sztuka

Teatr Miejski
Dzielnia 18.

nych kółkach tutejszego okręgu stanęła na martwym punkcie.

Obecnie powrócił z wojska instruktor ogrodnik p. Kaczorowski, który też niezwłocznie zabrał się do wznowienia pracy w Kółkach.

Na ostatniem posiedzeniu Okręgowego Zarządu Kółek uchwalono zorganizować wśród jesieni i zimy szereg kursów rolniczo-ogrodniczych z wykładami z dziedziny chowu i weterynarii, pszczolnictwa i nauk społecznych oraz działu samorządów gminnych.

Projektem jest w Łodzi zjazd delegatów wszystkich 36 kółek Okręgu Łódzkiego, na który przygotowują się referaty z dziedziny rolnictwa, ogrodnictwa i pracy społecznej na wsi.

Z Kursów pedagogicznych.

a) Kierownictwo kursów pedagogicznych podaje do wiadomości, iż z przyczyny strajku kolejowego kursy w poprzednio zapowiedzianym terminie rozpoczęte być nie mogły, gdyż wielu z prelegentów znalazło się poza Łodzią i na termin wrócić nie mogło.

Wykłady na kursach rozpoczęły się nieodwołalnie w czwartek dnia 21 b. m.

Sluchacze kursów winni się zgromadzić w lokalu Seminarium Nauczycielskiego przy ul. Czerwonej 8, celem udzielenia im informacji co do toku wykładów i powiadomieniu ich o skutku starań w kierunku upaństwowienia rzecznych kursów.

Z Tow. Dobroczyńności

c) Istniejąca przy Górnym Rynku herbaciarnia, utrzymywana przez Łódzkie Chrześcij. Tow. Dobroczyńności, za lipiec, sierpień i wrzesień dała czystego zyska 12 885 mk.

Komunikaty.

Dowództwo Miasta Łodzi uprasza osoby cywilne, które złożyły szable różnego typu w Dowództwie Miasta i otrzymały kwity rok w zycyjnę, a także firmy, u których zarekwirowane zostały szable, o przybycie do D-wa Miasta, Referatu Bezpieczeństwa, przy ul. Sienkiewicza Nr 24, do dnia

Dzisiaj potęga geniuszu Ibsena, wcielona w tragedję „Heddy Gabler”, nabierze plastyki i tętna żywej krwi we wspólnym wysiłku artystycznym A. Węgierki (reżyserja), N. Siennickiej (Hedda), Trembińskiej (Tea), Karskiej (Clotcka), Rodowiczowej (Berta), i panów: Nowakowskiego (Lowberg), Wybrańskiego (Tesman) Zelwerowicza (Brag) i Pronaszki (pomysłowe stylowe tło dekoracyjne.) Umeblowanie wnętrza z firmy S. Salamowicz i S-ka.

Jutro po cenach niższych „Złota Czaszka”.

We czwartek i piątek „Hedda Gabler”.

W niedzielę 24 o godz. 2 w poł. IV Poranek dramatyczny „Modernizm w teatrze”. Prelekcję wygłosi art. dram., literat i esteta Józef Kotarbiński.

G I E L D A.

Warszawa, d. 18 paździer. 1920.

Ruble car. a 100	305-293-302
Ruble car. a 500	303-295
Ruble dumskie a 1000	32-72-78
Dolary St. Zł.	240-265
Marki niem. 1000	381-415
Korony austriackie	68-78
Dolary kanad.	210-225
Franki franc.	17-75-18-75
Franki belg.	18.60-19.50
Franki szwajc.	43-45
Funt y szterl.	225-230
Korony czeskie	—
Korony szwedzkie	53-55
Korony duńskie	40.50-42
Norweskie	40.50-42
Lele rumuńskie	4-75-5.25
Liry włoskie	10.75-11.25
Marki fińskie	—
Floreny holenderskie	84-87
Bank Handlowy w Warszawie	—
Bank kupiecki Łódzki	910-935
Borkowski	1970-1930-1960
Lilpop	6450-6750
Rudzki	4900-5000
Starachowice	17600-17800
Warszawskie Tow. fabr. cukru	-76507550-7750
Zawiercie	11500-11750
Zyrardów	9975-9750
Firlej	1900-1850
Bank Zachodni p. w. w. i drugiej emisji	1500

Aprowizacja Łodzi.

Dnia 5 b. m. odbyło się w lokalu Wydz. Zaprowiantowania Miasta posiedzenie w sprawie cennika maksymalnego. W posiedzeniu wzięli udział: przedstawiciele komisji aprowizacyjnej pp. Ławnik magistratu Kaffanke i radni Węgierski i Langleben, przedstawiciele chrześcijańskich cechów majstrów piekarskich i rzeźniczych oraz żydowskich związków zawodowych, piekarzy i rzeźników, komisarz rządu na m. Łódź, p. Łycki, komisarz aprowizacji ins. Patek, naczelnik wydziału Urzędu Walki z Lichwą dr. Pawliński, dyr. komitetu Rozd.

Chleba i Mąki p. Pfeifer, lekarze weterynarii Drecki i Stojanowski oraz referent wydz. zaprow. miasta p. Lauterbach. Posiedzenie zagał o godz. 5 po poł. p. Ławnik Kaffanke, który przyjął przewodnictwo. Sekretarzem p. Lauterbach. Po wyzerpującej wszechstronnej dyskusji uchwalono:

a) w sprawie mąki wystąpić do województwa łódzkiego o zezwolenie cechom piekarskim chrześc. i żyd. na skup mąki ponadkontyngentowej we wszystkich powiatach województwa łódzkiego, za wyjątkiem trzech wydziałnych dla Łodzi to jest łęczyckiego, stępeckiego i kosińskiego. Akcja ta ma na celu scentralizowanie wynie-

